

[Socialministeren.]

hvertvevnen men af Erhvervsmuligheden, altsaa Lovgivningen om Arbejdsløshed, bør ogsaa denne ordnes ad Forsikringsvejen her som andetsteds, og heller ikke de herved foranledigede Understøttelser har, trods betydelige offentlige Tilskud til Forsikringen, noget med den egentlige Forsørgelseslovgivning at gøre, medfører altsaa heller ingen Art af Retsvirkninger, for saa vidt og i det Omfang Hjælpen ydes indenfor de forsikringsmæssige Rammer.

Hvad de mangfoldige andre Trangstilfælde angaar, maa disse imødegaas ad Forsørgelsesvejen, hvilket dog ikke er ensbetydende med Hjælp efter et frit Skøn, idet man staar sig ved at anvende Retsprincippet i Stedet for Almissepriippet, hvor dette i øvrigt er forsvarligt, et Problem, som jeg i det hele har gjort Rede for saa ofte og saa udførligt, at jeg skal undlade at uddybe det paa ny.

Men foruden dette videregaaende Hensyn til Retsprincippets Anvendelse — altsaa de faste Trangsgrenser og forud fastsatte Bidrag eller Takster — kræver Forsørgelsesvejen tillige en ensartet og samlet Administration indenfor hver Kommune, in casu Kommunalbestyrelsens Overtagelse af hele denne gennem et socialt Udvalg i hver Kommune.

Og i øvrigt maa Systemet være følgende: Den rent tilfældige og lejlighedsvis Hjælp, som Folk, der ellers fuldt ud klarer sig selv, og som er Medlemmer af Folkeforsikringen, kan trænge til i en snæver Vending, en Opgave, som skulde være Hjelpekasserne nærmestliggende, foreslaas her ordnet gennem en begrænset Adgang til Laan hos Kommunen, som jeg senere skal vende tilbage til, og som ikke har andre Retsvirkninger end dem, der ellers er knyttet til Laan, altsaa en Tilbagebetalingspligt.

Den særlige Trangsarsag, der fremkommer som Følge af Børns manglende Erhvervssevne, imødegaas dels gennem det almindelige Børneværn, der bl. a. omfatter Værgeraadenes nuværende Opgaver, dels gennem Regler efter Retsprincippet om Udbetaling af Bidrag fra eller gennem det offentlige til Støtte for en Række enligstillede Forsørgere med Børn eller til forældreløse Børn, Enkebørnsbidrag, Alimentationsbidrag m. fl., til hvis Modtagelse der naturligvis heller ikke er knyttet Retsvirkninger.

Det samme gælder endvidere en Række Tilfælde af den saakaldte Særhjælp: visse Former af Sygehjælp, Abnormforsorg, Fødselshjælp og forskellige andre spredte, men

afgrænsede Trangstilfælde, som jeg senere kommer til.

Derimod begynder Retsvirkningerne at melde sig, hvor der i al Almindelighed udenfor Forsikrings- eller Særlovgivningen bliver Tale om Hjælp efter et Skøn over Trangen i det enkelte Tilfælde. Den mildeste Form her er almindelig Kommunegæld, der kun begrundes en vis Kontrol og Erstatningspligt, men efter Hjælpens Art og Størrelse samt Modtagerens hele Forhold og Karakter skærpes Retsvirkningerne, indtil man for egentlig arbejdsmodvillige Personer, groft forsømmelige Forsørgere, Alkoholister og professionelle Vagabonder eller prostituerede m. fl. naar over til den egentlige Fattighjælp med dennes forskellige Virkninger, saaledes som vi om lidt skal se.

Jeg har kun paa dette Sted villet give Rygraden i det nye System, der følger en bestemt Linie, som kan karakteriseres saaledes, at Hjælpen ydes ikke efter Institutionens, men efter Tragens Karakter, at den uvidenskabelige og vilkaarlige Sondring mellem værdig og uværdig trængende opgives til Fordel for en Ordning, der afpasser Hjælp og Retsvirkninger efter den til vedkommendes Karakter, Forhold og mere eller mindre asociale eller antisociale Optræden bedst egnede Maade, at Omraadet for den i Forvejen afgrænsede Hjælp, til hvilken den trængende har en egentlig Ret, afgrænses saa vidt muligt, og at ydmygende Retsvirkninger kun knyttes til Afhjælpning af Trang i saadanne Tilfælde, hvor den trængendes personlige Forhold er af en saadan Art, at man i et ordnet Samfund maa anse det for nødvendigt at søge at tvinge ham til at tage sig sammen eller, hvis han ikke vil eller evner dette, maa sætte ham udenfor en Borgers sædvanlige Indflydelse paa offentlige Forhold eller paa anden Maade begrænse hans Frihed, i hvert Fald midlertidig.

Det saaledes opbyggede System er formentlig rationelt, hvad det nuværende i hvert Fald ikke er. Det er mere human end dette overfor de virkelig trængende, for saa vidt disse i øvrigt kæmper Tilværelseskampen som normale Borgere, og det byder alle disse en bedre og mere forstaaende Haandsrækning end maaske i noget andet Land, men det er omvendt i sine Virkninger strengere, end man andre Steder er, overfor de ansvarsløse, de selvopgivende Døgenigte, de bevidst samfundsfjendske Elementer, kort sagt, overfor dem, der ikke har Villie til eller Ønske om at forsøge at leve et ordnet Samfundsliv, de i